

Térképeim 2. - Tojáskeresés

2020. április 06- 11.

Közeledik Húsvét napja, s a gyerekek nagyon várják a nyuszt, így ezt az alkalmat szeretettük volna mi is kihasználni a térkép készítésekor. Nagyon sok lehetőséget rejt magában az ünnepre való készülődés: készíthetnek a gyerekek olyan térképeket, a melyen az eldugott tojásokat kell megkeresni a nyusznak, csibének, illetve a gyerekeknek. A megtalált tojásokat majd ki is színezzhetik, illetve az igazi tojásokat különböző technikákkal meg is festhetik

Az elkészült térképeket, útkeresőket fűzzétek össze, a fedőlapját pedig díszítse ki a gyermek húsvéti mintákkal. Várjátok ezzel a nyuszt!

Közben beszélgethettek velük a húsvéti állatokról, a húsvéti népszokásokról, amihez ajánlunk nektek videókat is. Egy- egy dal hallgatásával, éneklésével vidámabban tevékenykednek a gyerekek.

Projekt célja: saját térképekből, rajzokból könyv készítése

Projekt feladata:

- ~ a könyvek sokszínűségének, szépségének, hasznosságának felismertetése
- ~ könyvek iránti szeretet és megbecsülés erősítése
- ~ húsvéttal kapcsolatos szokások, népi hagyományok megismerése

Gyűjtünk:

Különféle könyveket: mese-, természeti-, térképes,- gyerek,- húsvéti stb. könyveket.

Tevékenységek:

* **Játék:**

- ~ Húsvéti könyvadás – könyvek rendezése, árcédula készítése, vásárlás stb.
- ~ Erdő- utca készítése legóból, kockából stb. ping-pong labda terelés
- ~ Írom a levelem- ölbéli játék

Fejlesztés: gondolkodás, kreativitás, képzelet, emlékezet, térbeli tájékozódás, probléma megoldás, rendszerezés, finommotorika

* **Külső világ tevékeny megismerése:**

Környezeti tartalom:

Beszélgetés a könyvről:

- ~ Könyvnyomtatás- betűk, számok...
- ~ Közélgő ünnepre való tekintettel húsvéti könyvek nézegetése a háziállatokról: nyusziokról, kiscsibékről, bárányról, tojásfestésről, hagyományokról stb.
- ~ Húsvéti szokások és hagyományok : <https://www.edenkert.hu/elet-mod/legjobb-otthon/husveti-szokasok-hagyomanyok/5469/>
- ~ Beszélgetés a térképről: hogy néz ki, milyen színei vannak, mit jelentenek a színek, mire használjuk stb. Térképek nézegetése, jelzések jelentése

Fejlesztés: gondolkodás, tájékozottság, emlékezet, figyelem, tapintás, ok-okozati viszonyok felismerése, beszédkedv, beszédértés, szókincs

* Matematikai tartalom:

- ~ Könyvek sorbarendezése- sorszámnevek
- ~ Húsvéti könyv készítése újságokból kivágott képek felragasztásával:-csoportosítás tartalom, színek szerint; állatok- tojások, stb. könyvek.
- ~ Térképek készítése közben: hosszabb- rövidebb utak, kisebb- nagyobb tojások rajzolása, alacsonyabb- magasabb állatok megnevezése

Fejlesztés: gondolkodás, emlékezet, figyelem, beszédértés, megfigyelőképesség, nagyság-forma differenciálás, csoportosítás, válogatás, problémamegoldás, számolási képesség

* Ének, zene, énekes játék

- ~ Erdőszélén házikó.. <https://www.youtube.com/watch?v=NFzK6so1-As>
- ~ Hol jártál, báránykám... <https://www.youtube.com/watch?v=eY4hzygzm1s>
- ~ Hová mégy te, kisnyulacska... <https://www.youtube.com/watch?v=6DztrggWwIY>
- ~ Nyuszi ül a fűben... <https://www.youtube.com/watch?v=f-UuHUFxD4o>
- ~ Sétálunk, sétálunk.. <https://www.youtube.com/watch?v=1-ZiYFMEnC0>
- ~ Hallgatag erdő.... <https://www.youtube.com/watch?v=heptctyvaA8>

Mondóka:

Járunk az úton kipp-kopp. kipp- kopp.
Még meg is állunk itt-ott, itt-ott.

Egyenletes lüktetés érzékeltetése különböző formákban: tapsolással, lépegetéssel, lap ütögetéssel stb.
Mondóka ritmikus mondása lassan, majd egyre gyorsulva.

Fejlesztés: figyelem, hallásfejlesztés, éneklési készség, ritmus, pontos szövegejtés

* Verselés, mesélés:

Mese:

- ~ Benedek E. Erdőzöldítő és mezővirágoztató királykisasszony
- ~ Döbrentey Ildikó: Húsvéti mese
- ~ Mamin Szipirják: Mese a bátor nyusziról <http://dydudu.hu/diafilm/169/169.html> dia film
- ~ Zelk Zoltán: A három nyúl
- ~ László, a bátor üregi nyúl
- ~ A három csibe
- ~ Joel Chandler: Rémusz bácsi meséi https://www.youtube.com/watch?v=Zx_PO6fziyw

Vers:

- ~ Kerekecske, gombocská- csiklandozó
- ~ Megmáztam öt hegyet...- játék az ujjakkal
- ~ Erdőt járunk, árkot lépünk... /Mozdulj rá
- ~ Nyuszi fülét hegyezi...
- ~ Nyuszi, nyuszim nyulacska..
- ~ Rajzolok egy kerekecskét... rajzolás mondóka

Fejlesztés: figyelem, emlékezet, képzelet, aktív szókinccs, beszédértés, pontos szövegejtés

* Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka:

- ~ Térképkészítés- tetszés szerint pl.: ki hol lakik, kincs lelőhely keresése, -- Térképek összefűzése könyvvé: könyvfedél készítése kartonból- díszítés kivágott minta ragasztásával
- ~ Térkép rajzolása nyulacska- kiscsibének, hogy megtalálja a festeni való tojásokat...
- ~ Nyuszi könyvjelző készítése vágással, színezéssel. (Ötleként: <https://www.facebook.com/watch/?v=10155105753980948>)

Fejlesztés: figyelem, emlékezet, képzelet, kreativitás, türelem, esztétikai szem- kéz koordináció, beszédértés, festés-vágás- ragasztás helyes technikája

érezk,

* Mozgás: Túra az erdőben

- ~ Járás különböző állatok utánzásával- nyuszi ugrás, bárányka- négykézláb járás, csibe- kar lengetés oldalsó középtartásban, kutya, medve... stb.
- ~ labda kézben vitele akadályokon keresztül megadott pontig- Tojás elvitele a dombra- közben fel - lemászás, leugrás, kúszás
- ~ Hossztengely körüli gurulás -tojás gurítás dombról-

Az akadályoknál próbáljátok a saját lakásokat adottságait figyelembe venni, újabb ötletekkel gazdagítani.

Fejlesztés: figyelem, fegyelem, téri tájékozódás, szem- kéz – láb koordináció, helyes járások, ügyesség, irányok,

Ajánlás

Énekek:

Hová mész te kisnyulacska?
Ingyom-bingyom tálíber,
tutálíber, máliber:
Az erdőbe.

Minek mégy te az erdőbe?
Ingyom-bingyom tálíber,
tutálíber, máliber:
vesszőcskéért.

Minek néked az a vessző?
Ingyom-bingyom tálíber,
tutálíber, máliber:
kertecskének,

Minek néked az a kiskert?
Ingyom-bingyom tálíber,
tutálíber, máliber:
virágoknak.

Minek néked az a virág?
Ingyom-bingyom tálíber,
tutálíber, máliber:
jó Anyámnak.

Nyuszi ül a fűben,
Ülve szundikálva,
Nyuszi talán beteg vagy,
Hogy már nem is ugorhatsz.
Nyuszi hopp! Nyuszi hopp!
Máris egyet elkapott!

Erdő szélén házikó,
Ablakában nagyanyó,
Lám egy nyuszi ott robog,
Az ajtaján bekopog,

Kérlek, segíts énrajtam!
A vadász a nyomomban.
Gyere nyuszi, sose félj!
Megleszünk mi kettecskén.

Versek:

Nyuszi, nyuszi, nyulacskám,
Ne félj tőlem, nincs puskám,
Van ám nékem egyebem,
Zöld káposztalevelem.

Nyuszi fülét hegyezi,
Nagy bajúszát pödöri,
Répát eszik ropp, ropp, ropp,
Nagyot ugrik hopp, hopp, hopp

Megmászta öt hegyet...(játék az ujjakkal)

Megmászta öt hegyet:

Egy dundit	(hüvelykujj)
Egy keskenyét,	(mutatóujj)
Egy magasat,	(középső ujj)
Egy ékeset,	(gyűrűsujj)
Egy egészen kicsikét,	(kisujj)
Nekem ennyi épp elég!	(a tenyerébe paskolunk)

Erdőt járunk..

Erdőt járunk, árkot lépünk,	(nagy léptekkel körben járás)
szél se tudja, merre térünk,	(járás, kezek magastartásban, hajlongás)
bükkfa-lábunk, venyige-térdünk,	(magas lábemelés)
jegenye-sudaras utakon élünk.	(gyors, apró léptekkel járás)

Kerekítő - Kerekecske (csiklandozó)

Kerekecske, dombocska,	(lassan kezdjük, körözünk a tenyérben)
Itt szalad a nyulacska,	(két ujjunk felszalad a karon)
Erre megyen, itt megáll,	(fut a vállig, a váll és a nyak találkozásánál megáll)
Itt egy körutat csinál,	(majd körbefut a nyakon, a tarkón a fej körül, visszaér)
Ide búvik, ide be,	(és végül a hónaljba jut, egy utolsó csiklandozásra)
Kicsi keblibe!	

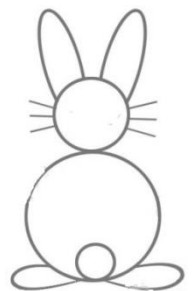
Indíthatjuk a nyulacska a lábáról, hasától is!

Rajzolok egy kerekecskét

Rajzolok egy kerekecskét,
gömbölyűre, mint a zsemlét,
kerekecskén kis gombocska,
akárcsak egy baba volna,
gombocskának két nagy füle,
vajon mi néz ki belőle?
Bajuszkája, farkincája,
aki nem vak az meglátja
kerekecske, gombocska,
csücsül a nyulacska.

kört rajzolok
ez lesz a nyuszi hasa
a nagy kör tetejére egy kisebb kört rajzolok
ez lesz a feje
két fület rajzolok a fejére

3-3 szál bajuszkát rajzolok mindkét oldalra
a farkincának egy kicsi kört rajzolok
egyik és másik oldalra is
tappancsot rajzolok

itt

Húsvéti ünnepekre:

Locsolóversek:

Én kis kertészlegény vagyok,
Rózsafákat locsolgatok.
Azt álmodtam az éjszaka,
Itt is nőtt egy rózsafa.
El akart hervadni,
Szabad-e locsolni?

Zöld erdőben jártam,
kék ibolyát láttam,
el akart hervadni,
szabad-e locsolni?

Húsvétal kapcsolatos videók:

Videók:

Húsvéti szokások és hagyományok:

<https://www.edenkert.hu/elet-mod/legjobb-otthon/husveti-szokasok-hagyomanyok/5469/>

Hímes tojás készítése:

https://www.youtube.com/watch?v=9d5hgpOQQ_I&fbclid=IwAR1V9wKFgslmAYrpFygnXw5ALeyFN9DSvYvhSDA324kICbG7_HMbXzOr25Q

Szatmári aranyozott hímes tojások.

https://tertunder.blog.hu/2015/04/02/a_leggyonyorubb_himes_tojas?fbclid=IwAR1Vte50yGrvA8rd0QQUG14jImrnCWkx0Nzxe5sNciRa-TrynQYoph9U76c

Hagymahéjjal festett hímes tojások:

<https://receptneked.hu/nagyi-receptjei/hagymahejjal-festett-berzselt-tojas/>

<https://www.youtube.com/watch?v=eN6dgiLITAY>

AZ ERDŐZÖLDÍTŐ ÉS MEZŐVIRÁGOZTATÓ KIRÁLYKISASSZONY (Benedek Elek)

Volt egyszer egy öreg király. Bánattal feküdt, búval kelt ez az öreg király, mert hiába imádkozott az Istenhez, hogy áldja meg egy fiúgyermekkel, nem áldotta meg sem fiúval, sem leánnyal. Bú volt éjjele, bú volt nappala. Mindig azon tűnődött, hogy kire hagyja az országát meg a királyságát.

Egyszer, amint jön a templomból, elhaladott mellette egy bolondforma, félkegyelmű ember. Azt mondja:

- No, ez is mindig kesereg. De addig kesereg, amíg egyszer csakugyan utoléri a nagy búbanat.

Hallja ezt a király, megállítja az embert, s kérdi tőle:

- Mít beszéltél, he?!

- Én azt, felséges királyom, hogy addig kesereg, amíg egyszer csakugyan utoléri a nagy búbanat.

- Hogy értsem ezt? - kérdi a király.

- Úgy, felséges királyom, hogy mindig kesereg egy fiú után. De még csak akkor lesz igazi bánata, ha az a fiú világra születik.

Eleget vallatta a király, hogy ugyan mi bánata lehetne abban. De a félkegyelmű emberből egy szó nem sok, annyit sem lehetett kivenni többet.

Na, eltelik egy-két nap. Hát egy reggel gyermeksírás költi fel a királyt. Egy szép aranyhajú gyermekkel áldotta meg az Isten.

Örült a király, nem tudta, mit csinál nagy örömeiben. Az igaz, hogy örülhetett is, mert nem akadt ennek a gyermeknek párja hetedhét országban.

Mikor tizenkét napos volt, akkor már megszólalt. Hathetes korában kint szaladgált az udvaron. Esztendő korában derék nagy legény volt.

Hanem mikor háromesztendő lett a fiú, a király nagy öröme rettentő nagy szomorúsággá változott. Azt mondta a királyfi az apjának, hogy ő megy világgá, s addig meg sem áll, míg az erdőzöldítő és mezővirágoztató királykisasszonyt meg nem találja. Kerül-e vissza, nem-e, azt egyedül a jó Isten tudja. De ha addig él is, megkeresi ezt a királykisasszonyt, s feleségül veszi.

Sírt az öreg király, még jobban a királyné. Sírásuktól zengett a palota. Könyörögtek, hogy ne menjen el. Hiszen olyan királykisasszonynak még hírért sem hallották.

Hiába beszéltek, hiába könyörögtek, elbúcsúzott a királyfi a szüleitől, felült kedves lovára. Utána ment ötven vitéz legény lóháton, úgy mentek világgá.

Esztendő esztendő után múlt, folyton mentek. Elfogyott a pénzük, s sorban el kellett adni az ötven legénynek az ötven lovat. Mind hazaküldötte őket, csak egyedül maradt. Azután a maga lovát is el kellett, hogy adja, s úgy ment tovább, gyalog.

Akkor aztán érkezett egy olyan országba, melyben nem volt se fű, sem fa, sem virág. Egy rettentő nagy pusztaság volt az egész ország.

Ment nagy búsan a királyfi, s estefelé beér egy városba. Kérdi ott egy embertől:

- Mi az oka annak, hogy ebben az országban sem fű, sem fa, sem virág nincs?

- Hej, uram - mondja az ember -, nagy oka van annak! Még ennek előtte hat hónappal volt ebben az országban fű-fa-virág, minden. De akkor az ország átok alá került, s addig ez alól meg sem szabadul, míg az erdőzöldítő és mezővirágoztató királykisasszony kedvére való férjet nem kap, s azzal a mi országunkon keresztül nem utazik.

Kérdi a királyfi:

- Hol lakik az a királykisasszony?

- Jaj, uram, nem tudom én azt, nem tudja azt senki lélek! Talán egy öreg, vak koldus van a városban, az, ha tudja.

Azután az ember elbeszélte a királyfinak, hogy az ország miért került átok alá.

- Azért került - mondá az ember -, mert a király egyetlen fiát, tudta nélkül, eladta a sátánnak. Az pedig úgy történt, hogy a királyt a háborúban megverték, elfogták s fel akarták akasztani. Mikor a tömlöcben ült, imádkozott, s készült a halálra, hirtelen megnyílt az ajtó, belépett egy rongyos ember, s azt mondta a királynak:

- Felséges királyom, ne búsulj, mert én megszabadítlak téged is meg az országodat is, ha nekem adod a feleséged után a legkedvesebbet.

Megígérte a király, hogyne ígérte volna meg, hiszen akkor még nem volt gyermeke. Nem tudta, hogy azalatt, míg ő háborúzott, a feleségének fia született. Ez a rongyos ember maga a sátán volt, s ki is szabadította a királyt, visszaadta az országát, elkergette az ellenséget. Hej, Istenem, mekkora öröme volt a királynak, mikor hazaért, mikor meglátta az ő szép kis fiacskáját! Volt nagy dínomdánom a palotában, de akkora, hogy hét hónapig vége sem szakadott. A hetedik hónap utolsó napján, mikor a király a legnagyobb vigasságban volt, belépett a sátán, s azt kérdezte a királytól:

- Felséges királyom, a felesége után mi a legkedvesebb felséged szívének?

Megnézi a király a csillogó-villogó ruhájú embert, s mondja:

- Hát a fiam! Mi lehetne más!

- No bizony ha az, akkor viszem is magammal, mert felséged nekem ígérte volt.

- De bizony nem viszed! - kiáltott a király, s az inasokkal kidobatta a sátánt.

Aztán telt-múlt az idő. Mikor a fiú éppen hétesztendő lett, megint eljött a sátán, s kérte a fiút. Bezzeg hogy a király megint kidobatta.

De most a sátán sem vette a dolgot tréfára. Nagy bosszúságában minden fát, fűvet gyökeréből kiirtott, s megüzente a királynak, hogy addig egy szál fű sem serked ki a földből, míg a fiát oda nem adja neki.

Eleget járt-kelt, kérdezősködött a király, hogy lehetne ettől az átoktól megszabadítani az országot. De senki azt ki nem tudta találni. Csak egy öreg, vak koldus hebegett valamit, hogy csak várjanak türelemmel, ne adják oda a királyfit a sátánnak, mert felszabadul az ország az átok alól, ha kedvére való férjet kap az erdőzöldítő és mezővirágoztató királykisasszony, s azzal az országot keresztülutazik.

Nem volt nyugodalma a királyfinak. Ment egyenesen az öreg, vak koldushoz. Ágyban feküdt az öreg koldus, úgy tetszett, hogy készülődik a halálra. Köszönti a királyfi:

- Adj isten jó estét, bátyámuram!

- Adjon isten, édes fiam, hát te minek jöttél ide? Nem jár énhozzám semmiféle emberi lélek.

- Hej pedig - mondja a királyfi - rajtam csak bátyámuram segíthet!

- Hát akkor csak add elé szaporán, amit akarsz! Mert nekem csak egy fertály óram van hátra, s aztán megyek a másvilágra.

Elmondja a királyfi, hogy mit akar.

- Hm, fiam, hiszen útbaigazíthatlak, megtalálhatod azt a királykisasszonyt. De mit érsz vele? Úgysem lehet a feleséged, mert annak olyan legény kell, aki későn született gyermek. Aki senkitől sem hallott róla, s mégis tudja, hogy van ezen a világon.

- Hát akkor jól van - mondá a királyfi -, hiszen én csak ma hallottam róla mástól, s immár három esztendeje, hogy keresem.

- Na, édes fiam - mondá az öreg vak koldus -, akkor a jó Isten vezérelt énhozzám, s ugyan jó, hogy ma jöttél el, mert holnap már elkéstél volna. Nesze, fiam, adok neked egy pálcát. Akármit gondolsz, akármit kívánsz, csak porba kell rajzolnod ezzel a pálcával, s mindjárt előtted terem.

Ahogy ezt mondta az öreg koldus, abban a szempillantásban meghalt.

A királyfi szépen eltemettette a vak koldust, aztán elindult toronyirányban.

Amint ment, mendegélt egy nagy pusztaságon keresztül, eltikkadott erősen, de vizet nem látott sehol.

- Hej, istenem - sóhajtott fel a királyfi -, de jó volna most csak egy alma is!

Az ám, gondol egyet, megpróbálja a pálcát. Egy almát rajzol bele a porba, s abban a pillanatban kikerekedett a földből egy szép piros alma.

- Úgy-e - mondja a királyfi -, hát ez csakugyan olyan pálcá?

Mindjárt rajzolt vele egy szárnyas kocsit, csakugyan ott is termett előtte. Beleült a kocsiba, repült az vele erdőközön-mezőközön, tengereken át. Egyszer csak leszállott egy városnak a végén, éppen annak a városnak a végén, ahol a királykisasszony lakott.

Hanem ez az ország volt ám csak igazi zöld ország. Télidő volt, s mégis zöld volt erdő-mező, s nyíltak a virágok mindenfelé. Kérdi az emberektől, mi az isten csudája ez.

- Nem isten csudája ez - mondták az emberek -, a királykisasszony zöldíti az erdőt s virágoztatja a mezőt télen is.

Ment a királyfi egyenest a király udvarába. Ott éppen akkor fogott be a kocsis négy szép paripát a hintóba. Kérdi a kocsist:

- Hová készülődtek, barátom?

- Viszem bálba a királykisasszonyt - mondja a kocsis.

A királyúrfi egyszeriben megfordult, kiment a kapu elé, ott meghúzódott, s várta, míg a királykisasszony elmegy.

Mikor a hintó kiment a kapun, hirtelen rajzolt magának egy kocsit, hozzá négy lovat, s hajtott a királykisasszony után. Jól megjegyezte, hogy melyik házba ment föl. Ő pedig bement egy fogadóba, ott rajzolt a pálcájával magának egy szép ezüstgúnyát. Fölvette, s ment a bálba.

Hiszen volt ott sok szép dali legény, hercegek, grófok. De mikor ő belépett, minden szem megakadott rajta, s legkiváltképpen a királykisasszony szeme. Egyet-kettőt táncolt a királykisasszony másokkal is, de egész éjjel a királyfival járta.

Másnap is volt bál, arra is elment a királyfi. De most már aranyruhában. Mikor a bálból hazament a királykisasszony, nagy sírva nyakába borult az édesapjának.

- Édes lelkem, apám, meghalok, ha azé a dali szép legényé nem lehetek, aki első este ezüst-, másik este aranygúnyában volt a bálban.

- De már inkább légy a felesége, akárki fia-borja legyen - mondja a király. S kihirdette, hogy azok a legények, akik ebben s ebben a bálban ott voltak, jelenjenek meg előtte.

Eljöttek mind, csak a királyfi nem. Sírt a királykisasszony, búsult, évelődött* a király, mert egyetlen leánya már félig halálra vált a nagy bánattól.

Akkor a király megparancsolta, hogy ahány legény van az országban, mind jöjjön hozzá, hátha azok közt megtalálja a királykisasszony azt a dali szép legényt.

Összeesődültek a legények mindenféle rendből, nem volt közöttük a királyfi.

Akkor feljött a palotába a fogadós, s jelentette, hogy van nála egy vándorlegény, az még nem járt a királynál. Mindjárt küldöttek érette katonákat, s hozták, hogy a lába sem érte a földet.

A királykisasszony elé állítják, s kérdi a király:

- Na, leányom, ez-e az a legény?

- Ez lelkem, édesapám, ez.

De lett nagy öröm, különösen mikor megtudták, hogy ez a dali szép legény nem olyan jöttment ember, hanem királyfi. Mindjárt papot hívtak, összeeskették a fiatalokat, csaptak lakodalmat, hét országra szólót.

Akkor aztán a királyfi rajzolt egy szárnyas kocsit, s ahogy ez előtte termett, beleült a feleségével, s ím - halljatok csudát! - amint keresztülrepült a kocsi azon a pusztasággá lett országon, tele lett a föld fűvel, fával, virággal.

Egy kicsit beszóltak a királyhoz, aztán meg sem pihentek, repültek haza a királyfi öreg szüleihez.

No hiszen, jó, hogy megérkeztek, mert az öreg király s királyné annyit sírtak a fiuk után, hogy szinte elveszítették a szemük világát.

Megtartották a másik lakodalmat is. Hét nap s hét éjjel mindig állott a vendégség, s még talán ma is vigadoznak, ha meg nem haltak.

DÖBRENTEY ILDIKÓ: HÚSVÉTI MESE

Hol volt, hol nem, a Zsámbék melletti zsombékos réten élt három festőnyúl: Sára, Karcsi és Piroska. Sára sárga festőköpenyben sárga tojásokat festett, Karcsi kék köpenyben kékeket, Piroska piros köpenyben pirosakat. Szorgalmasan dolgoztak, mert közeledett a húsvét. A zsámbéki tyúkok, nehogy odalegyen a becsület, kosárszám hordták nekik a tojást. A tyúkok mögött naposcsibék masíroztak. Apró csőrükkel ők is tojásokat görgettek.

A festőnyulak meg festettek, festettek és festettek.

Lassan az egész rét megtelt száradó színes tojásokkal. Minden állat gyönyörködve nézte. A zsombékok alól békák bámulták boldogan, a füvek hegyéről csigák lesték lelkesen, az ég tetejéről röpködő madarak számlálták önfeledten.

– Hess innen! – kergette Sára a kíváncsiskodókat. – Meg ne lássam, hogy valamelyiktek hozzáér a tojásokhoz!

Nem is esett baja egyetlen tojásnak sem. Rendben ment minden – egészen addig, amíg Piroska csuklani nem kezdett.

Úgy kezdődött, hogy Piroska elmerülten dolgozott. Egyszer csak megállt a kezében az ecset, annyit mondott, hogy: – Hukk! – és egy nagyot ugrott. Aztán visszahuppant, és akkor azt lehetett hallani, hogy: RECCS!

– Jaj, oda egy tojás! Egy szép piros tojás! – jajveszékelt Sára. Karcsi döbbenet hallgatott.

Piroska mondani akart valamit, de csak annyit tudott szólni, hogy: – Hukk! – és ugrott egy újabbat. Megint visszahuppant, és megint csak azt lehetett hallani, hogy: RECCS!

Aztán megint: – Hukk! – és megint: RECCS! És: – Hukk! – és: RECCS!

– Állítsd meg, Karcsikám! – könyörgött Sára. – Csinálj már valamit!

Karcsi rohant, és hozta Nyúl doktort.

A doktor máris vizsgálta volna Piroskát:

– Semmi baj, mondd szépen, hogy: – Á! – ám Piroska egyre ugrált. Szegény doktor kénytelen volt együtt szökdécselni vele. Mikor Piroska azt mondta, hogy: – Hukk! – arra mind a ketten felugrottak. A levegőben a doktor megnézte Piroska torkát: – Semmi baj, mondd szépen, hogy: – Á! – Aztán mind a ketten visszahuppantak: RECCS-RECCS! RECCS-RECCS!

– Semmi baj – lihegte a doktor. – Csak egy kis csuklás! – és elszelelt.

Piroska meg folytatta: – Hukk! – RECCS!... – Hukk! – RECCS!...

– Jaj nekünk, nem marad tojás! – siránkozott Sára. – Ilyen szégyent! Csinálj valamit, Karcsikám!

Karcsi a homlokára csapott: – Sót ide! – mert a nagymamájától hallotta egyszer, hogy a só jó a csuklás ellen.

– És citromot ide! – kapott észbe Sára is, mert a dédmamájától hallotta, hogy a citrom jó a csuklás ellen.

Karcsi elfutott a zsámbéki öregtemplomhoz. A harangozótól kapott egy kis sót. Fordult, és nyargalt vissza máris a zsombékos rétre.

Sára elrobogott a zsámbéki Lámpamúzeumba. A gondnoknéitől kapott egy fél citromot. Rohant vissza ő is Piroskához.

Piroska megnyalta a sót, és csak annyit mondott, hogy: – Hukk! – majd ugrott egyet: RECCS!

Aztán megkóstolta a citromot, és megint csak annyit mondott, hogy: – Hukk! – és megint ugrott egyet: RECCS!

– Ó, egek! – keseredett el Sára.

– Végünk van! – jelentette ki Karcsi.

Arra sompolygott a róka. Megérezte a nyúlzagot. Elrejtőzött a bokrok között, és bajsát nyalogatva figyelt.

– Melyik nyulat szeressem a három közül?... A kéket?... Az túl izmos! A pirosat?... Az túl ugrálós! A sárgát?... Az az ijedségtől egészen elgyöngült... Az jó lesz! – és kúszni kezdett Sára felé.

– Sára éppen könyörgőre fogta a dolgot: – Állj meg, állj meg, Piroskám! – Állj meg, mert megesz a szégyen!

– Miért a szégyen? Inkább majd én! – vigyorodott el a róka. Abban a pillanatban Piroska minden addiginál magasabbra ugrott és meglátta a rejtőzködő ravaszdit.

– Róka! Róka! – kiáltotta, és az ijedségtől menten elállt a csuklása.

– Menekülni! – kiáltotta Karcsi, mire mindhárman futni kezdtek. Zsámbék felé vették az irányt.

A róka nem merte a városig követni őket, mert félt, hogy a zsámbéki polgárok kiporolják a bundáját.

– Illa berek, nádak erek, legjobb, hogyha hazamegyek! – gondolta, és sebtében eltakarodott.

Sára, Karcsi, a zsámbéki tyúkok meg a naposcsibék akkor vállukra ültették Piroskát, és úgy vitték vissza a zsombékos rétre, mint a nap hőjét. Piroska már nem csuklott, csak örömeiben szipogott egy kicsit.

Ha a Zsámbék melletti zsombékos réten jártok, különösen húsvét táján, nézzetek jól körül: talán meglátjátok a három festőnyulat. De óvatosan keresgéljétek, nehogy egy száradó színes tojásra lépjétek!

MAMIN SZIBIRJÁK: MESE A BÁTOR NYUSZIRÓL

Élt egyszer az erdőben egy nyulacska. Tudjátok, a nyuszik nem valami bátrak, de ez a nyuszi még a többinél is gyávább volt.

Ha megzörrent egy ágacska, vagy felröppent egy madárka, a mi kis nyuszinknak tüstént inába szállt a bátorsága. Félt, reszketett, remegett, szorongott és szepegett, vacogott és rettegett. Közben egyre nagyobb lett.

– Ej, félttem már eleget, sose félek én többet – határozta el egy szép napon. Nagyot rikkantott: – Én vagyok a bátor nyuszi!

Összesereglettek erre az öreg nyúlanyák, hosszú fülű nyúlapók, rózsás orrú nyuszik.

Körülállták, bámulták, ki látott még ily csudát, bátor szívű nyulacskát?

– Ejnye, Ferdeszemű, te talán még a farkastól sem félsz? – kérdezték tőle.

– Nem félek én senkitől se, medvétől se, rókától se, nem félek a farkastól se!

– No még ilyet, hahaha! Ez aztán a jó tréfa! - A kis nyuszi hangosan kacagtak.

Nevettek a nyúlanyók, de még a tapsifüles vén nyúlapók is elmosolyodtak.

Egyszerre valamennyi nyuszinak csudáj kedve kerekedett. Cigánykereket hánytak, ugráltak, kergetőztek.

– Száz szónak is egy a vége. – kiáltotta a bátor nyuszi -, ha a farkas ide merészkedik, én bizony agyoncsapom.

A farkas éppen a közelben kószált, három napja nem evett, és szörnyen megéhezett egy kis nyuszipecsenyére.

Egyszer csak meghallotta a nyuszi lármáját. – Farkas helyett nyuszi legyenek, ha öt nyuszi meg nem eszek – kuncogott magában.

Óvatosan odalopódzott a bátor nyuszi mögé, olyan óvatosan, hogy senki se vette észre.

– Megállj öcsém, várjál csak, egy-kettőre bekaplak!- gondolta a farkas.

A nyulacskák mit sem sejtve vidám körtáncba fogtak.

A bátor nyuszi felugrott egy tuskóra.

– Ide figyeljete, ti gyáva nyulak, mutatok nektek valamit!- kiáltotta.

Abban a pillanatban észrevette a farkast. Még a szava is elakadt ijedtében. Egyet nyögött csak, hogy uff.

...felugrott a levegőbe, mint egy labda, aztán puff.

Fentről a farkasra pottyant, éppen a fejére puffant,

Végiggurult a hátán,

Rémülten bukfencet vetett, aztán mint az eszeveszett, úgy elfutott!

Futott, míg a lába bírta, hegyen át, völgyön át, de nem győzte már tovább.

Végül egy gödörbe bukott, makogni is alig tudott:

Jaj-jaj-jaj, jön a farkas szörnyű baj!

Megijedt ám a farkas. El sem tudta képzelni, ki kólintotta úgy fejbe. Égszakadás, földindulás, nagy botjával jön a vadász, szaladj gyorsan, farkas pajtás - gondolta magában, és úgy elinált, mintha ott sem lett volna.

A nyuszik is szétrebbentek, ki a bokor alá bújt,

ki tuskó mögé lapult,

ott heverték és lapultak, végre aztán óvatosan előbújtak.

– Alaposan megijesztette a Ferdeszemű a farkast – mondta a legöregebb nyúlanyó.

– Ha nem ugrik a fejére, a farkas megevett volna bennünket – jelentette ki a legfülesebb nyúlapó. – De hát hova lett a mi hős megmentőnk? Hol van a Bátor Nyuszi?

És az öreg nyúlanyók, a hosszúfülű nyúlapók és a rózsásorrú kis nyuszik elindultak, hogy megkeressék. Végre rábukkantak. Még mindig ott feküdt a bokor alatt, lihegett és pihegett, szepegett és remegett.

– Legény vagy a talpadon, Ferdeszemű! Jól megijesztetted a farkast! Megmentetted az életünket – mondták neki a többiek.

A mi nyuszinknak egyszerre visszatért a bátorsága.

– Úgy-e megmondtam nektek, ti gyávák, hogy nem félek a farkastól!

És azontúl Ferdeszemű büszkén járt-kelt az erdőben, a madarak mindenágon azt fütyülték: az egész kerek világon, erdőn innen, erdőn túl, nincs több ilyen bátor nyúl!

ZELK ZOLTÁN: A HÁROM NYÚL

Egyszer régen, nagyon régen, zúgó erdő közepében,
három nyulak összegyűltek, selyemfőre települtek,
ottan se ültek sokáig, talán csak egy fél óráig,
amikor felkerekedtek, hogy már végre hazamennek,
egy szarka felettük szállott, s fölkiáltott: “Mit csináltok?
Mit csináltok, három nyulak? Úgy ültök ott, mint az urak...”
– Úgy, úgy bizony, mint az urak felelték a három nyulak.
– Ezután már urak leszünk, ebédre rókahúst eszünk!
Nem fogjuk az időt lopni, most indulunk rókafogni!
Csacsi szarka, nem elhitte? Röpült is már, a hírt vitte,
s buta róka is elhitte.
De hát hogyan hitte volna, akármilyen ravasz róka,
mert a szarka így kiáltott: “Egy jegenye fölött szálllok,
mikor lenézek a földre, három nyulak ülnek körbe.
Összebújva tanácskoznak... Jaj, mekkora nyulak voltak!
Jaj, mekkora fejük, szájuk, a medve egér hozzájuk!
Hát még miről beszélgettek? Hogy eztán csak rókát esznek...
Ennek a fele se móka! Szedte is lábát a róka.
Futott ki az erdőszélre, csak mielőbb odaérne!
Hát amint ott futott, szaladt, szemben vele farkas haladt:
– Szaladj te is, komám farkas, jaj, mit láttam, ide hallgass!
Az erdő közepén jártam, most is borsódzik a hátam,
sosem láttam ilyen szörnyet, – ottan ültek három szörnyek!
Három nyúl volt, és akkora, fél méter is volt egy foga!
Hát még miről beszélgettek? Hogy eztán csak farkast esznek...
No hiszen egyéb se kellett, a farkas is futni kezdett,
a rókával versenyt futott, majdnem az orrára bukott!
Addig futott, amíg szembe nem jött vele egy nagy medve;
a medve így szólongatta: “Hova szaladsz, farkas koma?”
– Medve komám, ne is kérdjed, szaladj, ha kedves az élted!
Erdő közepében jártam, jaj, mit láttam,
jaj, mit láttam! Három nyulak ottan ültek éppen ebédre készültek.
Akkora volt foguk, szájuk kis egérke vagy hozzájuk!
Hát még miről beszélgettek Hogy eztán csak medvét esznek!
Egyébre se volt már kedve szaladni kezdett a medve.
Elöl róka, hátul medve, közbül a farkas lihegve.
Így szaladtak erdőszélre, szomszéd erdő közepébe.
Szaporán szedték a lábuk, szellő se érjen utánuk...
Amíg futottak lihegve, egy vadász jött velük szembe
Nézi is őket nevetve: együtt szalad róka, medve...
“No hiszen csak ne nevéssél, vigyázz, nehogy bajba essél!
Szaladj inkább te is erre!” – kiáltott rája a medve.
“Az erdőben három szörnyek, puska sem öli meg őket.
Három nyulak, de akkorák, nem láttál még ilyen csodát!”
Szedte lábát a vadász is; eldobta a puskáját is.
Ijedtében megfogadta, most az egyszer érjen haza,
csak ne falják föl a szörnyek, sohase vadászik többet...
Ezalatt a nyusziházban, főszálakból vetett ágyban
három nyuszi aludt szépen, összebújva békességben...

LÁSZLÓ, A BÁTOR ÜREGI NYÚL Martin gazdának!

A napsütötte domboldal egyik poros ösvényén, egy füledt, nyári délutánon vidáman ugrándozott László, az üregi nyúl. Szürkésbarna bundáján megcsillant a napsugár. Bajszát kackiásan felfelé pörgette egy arra tévedt, kíváncsi nyári szellő.

Csöndes volt a rét. A tücskök nem ciripeltek, még az énekes madarak is csendben üldögéltek a lombok hűvösében. Egyedül László törte meg a nyugalmat.

„László, a bátor üregi nyúl,

Aki nem fél, gyáván nem lapul!”

Az ürgék, amikor meghallották a dalt, fülüket befogva földalatti járataikba rohantak. A mezei pacsirta azt fontolgatta, hogy nyomban belekezd a költözködésbe, amit csak őszre tervezett. A virágok szirmaikat összecsuhták, elrejtették a szirmaik közé menekülő, apró bogarakat.

Sompala, a róka éppen egy bokor alatt hűsölt, amikor meghallotta az éneket. Éktelen haragra gerjedt. Lompos, vörös farkát harciasan a magasba emelte és kiugrott László elé az útra.

- Ki vagy te, aki fertelmes nótáddal megzavarod a rét lakóinak délutáni nyugalmaát?!
- László vagyok, a bátor üregi nyúl!
- Aztán mondd csak, mitől vagy te olyan bátor? Úgy hallottam, hogy nyulak nem éppen merész fajták...
- Igazad van! A nyulak nem vakmerőek, de sokkal bátrabbak, mint a rókák.

Sompala okos szeme éles fénnel villant.

- Micsoda?! Meséld csak el, barátocskám, hogy szerinted mitől bátrabb egy nyúl, mint egy róka!

László a hátsó lábára ült, és kihúzta magát.

- Ti, rókák, csak éjszaka mertek az ember birtokára menni, hogy tyúkot lopjatok. Mi bezzeg fényes nappal falatozzuk a nagyfejű káposztát!

A róka szájátva nézett. Ilyen okos nyúllal még életében nem találkozott! Ámulatában még arról is megfeledkezett, hogy kiváló uzsonna lehetne a kis hengegő...

László jobb fülével biccentett, és tovább ugrándozott. Vidáman dudorászta nótáját, miközben a róka lompos farkát fülére tekerve, megszégyenülten visszasomfordált a bokor alá.

„László, a bátor üregi nyúl,

Aki nem fél, gyáván nem lapul!”

A nyúl betévedt az erdőbe, az égbe nyúló fák közé. Medve apó éppen málnát csemegézett, amikor meghallotta a nótát. A málnaszemek hirtelen megkeseredtek a szájában.

- Ki merészel megzavarni uzsonna közben? – üvöltötte.

Hirtelen észrevette az apró nyulat, aki a bokor aljáról pislogott fel rá.

- Te énekelted ezt a medvefület ingerlő nótát?
- Igen, én, László, a bátor üregi nyúl!

A medve a földre vetette magát, egyik oldaláról a másikra dült, úgy kacagott. László kihúzta magát, mellső mancsát csípőre tette, és mérgesen a mackóra rivallt.

- Nem tudom, mi olyan nevetséges! Bizonyára te is tudod, hogy a nyúl sokkal bátrabb állat, mint a medve.

A medve felült, mellső lábaira támaszkodva lehajolt hozzá.

- Mit nem mondasz, Lackó pajti. Aztán mitől lenne bátrabb egy ugribugri, mint az erdők királya?
- Világosabb, mint a nap! – vágta rá László. – A medvék meleg barlangokba húzódnak a tomboló tél elől. Bezzeg mi, nyulak, dacolunk a hideggel, a hóval, a jeges viharokkal, és az egész telet odakinn töltjük.

A medve elgondolkodva nézett a nyúl távolodó, pomponos farka után. Nahát! Szégyen vagy nem, de be kell ismernie, hogy bizony igaza van...

és

a

„László, a bátor üregi nyúl,
Aki nem fél, gyáván nem lapul!”

Az ösvény kikanyarodott a sötét erdőből. László csakhamar megpillantotta a falu legszelebbi házát, ahol Martin gazda lakott. Martin nagyon büszke volt a falu legszebb kertjére, amit maga gondozott. Tavasz óta öntözgette, kapálgatta veteményesét. Volt ott répa, petrezselyem, lucerna, karalábé, meg persze hatalmas fejű káposzták.

A gazdát a meleg sem tartotta vissza a munkától. Éppen a tököket karózta, amikor meghallotta a dalocskát. A füléhez kapott, és a karó kiesett a kezéből.

- Azonnal hagyd abba, akárki is vagy! Micsoda fülsiketítő nyekergés!

László Martin gazda elé ugrott.

- Azt hiszed, a te éneked szebb? Amikor erre jártam, hallottam ám, milyen hamis dűnnyögsz a bajsod alatt!

Martin mérgesen toppantott.

- Micsoda nagyszájú nyúl! Ki vagy te, hogy így merészelsz beszélni velem?

- László vagyok, a bátor üregi nyúl!

Martin felkacagott.

- Még hogy bátor? Aztán mitől lenne bátor egy üregi nyúl? Eddig csak gyáva nyulakról hallottam!

László Martin legszebb káposztája mellé ugrott, és jóízűen beleharapott. Illik vagy nem, de bizony tele szájjal válaszolt a gazdának, aki leesett állal nézte a pimasz jószágot.

- Mindenesetre sokkal bátrabbak vagyunk, mint ti! Mi ugyanis – mondta, és újra jóízűen beleharapott a káposztába – nem féljük a veteményesünket az emberektől.

Martin gazda mérgesen kiabált a nyúl után. Még a karót is utána dobta, de László még idejében elinált. Tele hassal, jóízűen kacagott a lóvá tett gazdán, és újra rázendített kedvenc nótájára:

„László, a bátor üregi nyúl,
Aki nem fél, gyáván nem lapul!”

A HÁROM CSIBE

(Francia népmese)

Élt egyszer egy tyúkanyó. Ennek a tyúkanyónak volt három csibéje. Az egyik vörös, mint a róka, a másik fekete, mint a korom, a harmadik pedig fehér, mint a frissen esett hó. S mert rosszak voltak és engedetlenek, tyúkanyó egy napon elkergette őket.

Ment, ment a három kiscsibe, addig mendegélt, míg egy irdatlan nagy erdőbe nem ért. Ott egy kis tisztás szélén állt egy kicsi kis kunyhó. A fekete csibe ajánlkozott, hogy majd megvizsgálja: jól zár-e a kilincs. Azzal már be is röppent a kunyhóba, és úgy magára csapta az ajtót, hogy azon egy lélek sem juthatott be. Csúfondárosan kiáltott ki az ablakon:

- Künn tágas, benn szoros! Építetek magatoknak másik kunyhót!

Sírva bandukolt tovább a két kis testvér. Mentek, mendegéltek, míg egy másik szép kis tisztásra nem értek. Nekiláttak tüstént a kunyhóépítésnek. Amint a kunyhó elkészült, a vörös csibe ajánlkozott, hogy megnézi: jól zár-e a kilincs.

Azzal máris beröppent a kunyhóba, és úgy becsapta maga után az ajtót, hogy azon egy lélek sem juthatott be. Aztán kiszólt az ablakon:

- Most aztán eredj, építs te is kunyhót magadnak!

A szegény kis fehér csibe ott maradt árván, egyes-egyedül, nem segített rajta senki, nem volt se anyja, se testvére.

Egyszer csak csudálatos fényesség támadt! Amikor felpillantott, egy tündér állt előtte. Olyan szép, oly kedves volt, hogy aki csak rátekintett, tüstént elfelejtette minden bűját-bánatát. A kis fehér csibe elmosolyodott, és valami köszönésfélét pityegett a maga csibenyelvén. A tündér puha tenyerébe vette a pelyhes kis jószágot, és így szólt hozzá:

- Ne búsulj, kiscsibém, tudom én, mi bánt téged. Indulj el bátran, és ha megint tisztásra érsz, építs ott házat magadnak. Meglátod, erős lesz, mint egy vár.

S azzal, amilyen hirtelen jött, olyan gyorsan el is tűnt. A fehér csibe pedig csak ámult-bámult egy darabig, aztán továbbtipegott az úton. Nem kellett messze mennie, hamarosan egy szép, nagy tisztásra bukkant, s nyomban nekilátott a munkának. Ahogy elkészült a kunyhó, megcsodálta kívülről, megbámulta belülről, aztán beköltözött, és vacsorát főzött magának. Alig telt el néhány nap, a róka megorrontotta a csibeszomszédságot. Odalopakodott a fekete csibe házához, és se szó, se beszéd, bedöntötte a falat. A kiscsibének épp csak annyi ideje maradt, hogy elszaladjon. Addig futott, míg a vörös csibe házához nem ért. De azt hiába kérlelte, hiába könyörgött neki, nem nyitotta ki az ajtót. Eközben odaért a róka is. Míg a fekete csibe remegve lapult a ház egyik falához, a róka beszakasztotta a másikat. Most már együtt futott a két ostoba jószág. Éppen csak hogy elérték a fehér csibe házat, már jött is utánuk száját nyalogatva, nagyokat cuppogtatva a ravaszdi róka. A fehér csibe gyorsan kinyitotta az ajtót, a vörös meg a fekete - hess! - beröppent.

- Nyissátok ki, de tüstént! - morogta vészjóslóan a róka.

- Hát csak gyere, ha tudsz! - ingerkedett a fehér csibe.

A róka nekirugaszkodott az ajtónak, megpróbálta betörni. De láss csodát! Az ajtó meg se mozdult, hiába döngette, fessegette. Nekifutott a róka a ház oldalának. De bárhogy erőlködött, a fal állta az ostromot. A kiscsibe meg annál bátrabban kiabált:

- No, te híres, gyere, ha tudsz! Hadd lássuk, megbírsz-e velünk!

A róka tehetetlen mérgében fejfel szaladt neki a falnak, és összezúzta rajta a fejét. A három pelyhes, a fekete, a vörös meg a fehér csibe azóta boldog egyetértésben éldegél. Álló nap sütnék-főznek, vigadoznak. Legyetek ti is a vendégeik!